

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
9 november 2023
Ons kenmerk
Cft 202300118
Pagina
1/6

Uw kenmerk

Bijlage
2

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie derde uitvoeringsrapportage en advies derde ontwerpbegrotingswijziging 2023

Geachte heer Johnson,

Op 30 oktober 2023 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) van Saba over het derde kwartaal van 2023. De derde UR bevat de derde ontwerpbegrotingswijziging (OBW). Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op deze UR en het advies bij de derde OBW 2023.¹ In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij de reactie en het advies.

Oordeel

Saba realiseert tot en met het derde kwartaal van 2023 een positief resultaat van USD 3,6 miljoen. Dit resultaat wordt verklaard door lagere lasten. Met name de overige lasten blijven achter ten opzichte van de begroting. Deze afwijking ten opzichte van de begroting wordt in de derde UR niet nader toegelicht door Saba, waardoor het Cft niet kan beoordelen in hoeverre de lagere lasten zouden moeten leiden tot aanpassing van de begroting. Het Cft verzoekt Saba de realisatie van de lasten nader toe te lichten in de derde OBW en de lasten zo nodig neerwaarts bij te stellen, alvorens de OBW aan te bieden aan de eilandsraad.

Met de derde OBW verhoogt Saba zowel de baten als lasten met USD 7,5 miljoen. Een bedrag van USD 7,2 miljoen betreft de baten en lasten die samenhangen met bijzondere uitkeringen. Een uitsplitsing per bijzondere uitkering ontbreekt echter. Het Cft verzoekt Saba in de derde OBW inzichtelijk te maken welke bijzondere uitkeringen zijn opgenomen in de OBW. Daarnaast verwerkt Saba in de derde OBW een aanvulling op de vrije uitkering van USD 0,3 miljoen, bestemd voor de afvalverwerking als onderdeel van het Nature and Environment Policy Plan (NEPP).²

Toelichting

De derde UR toont USD 34,8 miljoen aan baten en USD 31,2 miljoen aan lasten, inclusief de baten en lasten gerelateerd aan bijzondere uitkeringen (USD 19,8 miljoen). Saba realiseert daarmee tot en met het derde kwartaal een overschot van USD 3,6 miljoen. Dit resultaat wordt voornamelijk verklaard door lagere lasten. Saba geeft desgevraagd aan USD 2,2 miljoen aan verplichtingen te zijn aangegaan. Deze verplichtingen zijn echter niet nader gespecificeerd, waardoor het onduidelijk is of en wanneer deze verplichtingen daadwerkelijk tot lasten zullen leiden. Daarnaast heeft Saba middelen ontvangen uit de Caribisch Nederland enveloppe voor uitvoering het NEPP. Deze middelen leiden dit jaar niet meer tot besteding, en zal Saba moeten reserveren voor volgend begrotingsjaar.

Op 30 oktober 2023 ontving het openbaar lichaam Saba een incidentele aanvulling van USD 5,2 miljoen op de vrije uitkering voor 2023.³ Omdat de toezegging werd gedaan in oktober, na de wettelijke deadline van aanlevering van de UR, kon de aanvulling op de vrije uitkering niet worden opgenomen in de derde OBW. Het Cft adviseert de aanvulling op de vrije uitkering alsnog aan de derde OBW toe te voegen, alvorens deze aan te bieden aan de eilandsraad. Saba dient daarbij ook rekening te houden met welk bedrag in 2023 nog redelijkerwijs besteed kan worden.

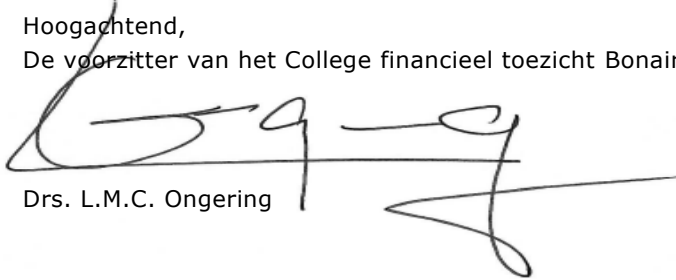
De baten uit lokale heffingen ontwikkelen zich in lijn met de begroting. In zijn reactie op de eerste en tweede uitvoeringsrapportages van 2023 adviseerde het Cft de opbrengsten van de baten uit de logeerbelasting en de bouwleges nauwlettend in de gaten te houden, en, indien nodig, de begroting alsnog met de eerstvolgende begrotingswijziging (BW) te wijzigen.⁴ Saba heeft de aanbeveling van het Cft opgevolgd, de baten uit lokale heffingen voor motorrijtuigbelasting en logeerbelasting zijn naar beneden bijgesteld.

De derde OBW 2023 gaat uit van een nulresultaat voor geheel 2023. Met de derde OBW worden zowel de baten als lasten verhoogd met USD 7,5 miljoen. Een bedrag van USD 7,2 miljoen betreft de baten en lasten die samenhangen met bijzondere uitkeringen. Hiervan is USD 1,1 miljoen bestemd voor herstel van de orkaanschade uit 2017. De overige USD 6,1 miljoen wordt besteed aan andere projecten gefinancierd uit bijzondere uitkeringen. In de derde OBW ontbreekt echter een specificatie, waardoor onduidelijk is om welke projecten het gaat. Daarnaast worden met de derde OBW de reguliere baten en lasten verhoogd met USD 0,3 miljoen.

Kenmerk
Cft 202300118
Blad
3/6

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L.M.C. Ongerling', written over a horizontal line. The signature is stylized and extends to the right of the line.

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Saba
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Saba

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

Tabel 1 geeft de realisatie tot en met het derde kwartaal van 2023, de begroting 2023 inclusief wijzigingen zoals gepresenteerd in de UR, en de procentuele realisatie ten opzichte van de begroting inclusief wijzigingen weer.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)⁵

	3^e UR 2023	Begroting 2023 incl. wijzigingen	Realisatie
Baten	34,8	43,9	79%
Reguliere baten	15,0	24,1	62%
Lokale heffingen	0,9	1,3	69%
Overige baten	14,1	22,8	62%
Bijzondere uitkeringen	19,8	19,8	100%
Lasten	31,2	43,9	71%
Reguliere lasten	11,4	24,1	47%
Personeelslasten	7,7	10,3	75%
Overige lasten	3,7	13,8	27%
Bijzondere uitkeringen	19,8	19,8	100%
Resultaat	3,6	0,0	-

Bron: derde uitvoeringsrapportage 2023 van Saba.

Baten

Saba realiseert tot en met het derde kwartaal USD 15,0 miljoen aan reguliere baten, 62 procent van de totale begrote reguliere baten voor 2023. De reguliere baten worden gevormd door de baten uit lokale heffingen (USD 0,9 miljoen) en de overige baten (USD 14,1 miljoen). De realisatie blijft hiermee achter ten opzichte van de begroting, dit wordt echter niet nader toegelicht in de derde UR.

Lasten

Saba realiseert tot en met het derde kwartaal USD 11,4 miljoen aan reguliere lasten, gelijk aan 47 procent van de totaal begrote lasten voor 2023. Met name de realisatie van de overige lasten blijven fors achter ten opzichte van de begroting. Saba begroot voor 2023 een bedrag van USD 13,8 miljoen aan overige lasten. Tot en met het derde kwartaal realiseert Saba daarvan slechts USD 3,7 miljoen. De oorzaak van het achterblijven van de overige lasten wordt in de UR niet toegelicht, waardoor het Cft niet kan beoordelen in hoeverre de lasten in het vierde kwartaal van 2023 nog gerealiseerd zullen worden.

Desgevraagd geeft Saba wel aan dat er reeds een bedrag van USD 2,2 miljoen aan verplichtingen is aangegaan, welke naar verwachting in het vierde kwartaal tot lasten

zullen leiden. Ook als deze verplichtingen worden meegenomen, blijft de realisatie van de lasten achter ten opzichte van de begroting.

Bijzondere uitkeringen

Tot en met het derde kwartaal realiseert Saba USD 19,8 miljoen aan baten en lasten gerelateerd aan bijzondere uitkeringen. Saba nam in de vastgestelde begroting 2023 geen bijzondere uitkeringen op, en verantwoordt de bijzondere uitkeringen pas in de begroting wanneer deze daadwerkelijk worden aangewend. Het Cft adviseerde bij de ontwerpbegroting 2024 om bij het opstellen van de begroting de reeds bekende bijzondere uitkeringen op te nemen in de begroting, conform het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES). Het Cft constateert dat Saba gehoor heeft gegeven aan dit advies.

Liquiditeitspositie

Uit de derde UR blijkt dat Saba per 31 september 2023 beschikt over USD 55,5 miljoen aan liquide middelen. Het overgrote deel hiervan, USD 46,6 miljoen, is geormerkt voor bijzondere uitkeringen. De vrij besteedbare liquide middelen, ten bedrage van USD 9,0 miljoen, zijn USD 1,1 miljoen hoger dan de stand per 31 juni 2023. De liquiditeitspositie van Saba verbetert, maar blijft een punt van aandacht.

Financieel beheer

De derde UR bevat een paragraaf over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van financieel beheer in het derde kwartaal. Saba geeft aan dat de oprichting van het planning en controlteam naar tevredenheid is verlopen, en dat nu wordt gewerkt aan het verbeteren van financiële processen bij de andere directies van het openbaar lichaam.

Het Cft adviseert een toelichting op te nemen op de indeling van de baten en lasten op basis van economische categorieën. De derde UR omvat 94 pagina's en geeft een zeer uitgebreide toelichting per functie en subfunctie. Het Cft geeft, gezien de beperkte uitvoeringskracht van Saba, in overweging de toelichtingen per functie iets in te korten.

Collectieve sector

Conform artikel 11 lid 4 van de Wet FinBES rapporteert het Cft in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) jaarlijks, gelijktijdig met het doorzenden van de jaarrekening, over de voorlopige uitgaven-, inkomsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector van de openbare lichamen aan de minister van BZK. Voor Saba is niet recentelijk vastgesteld welke rechtspersonen tot de collectieve sector behoren, waardoor het opstellen van bovengenoemde rapportage en toetsing van de rentelastnorm niet mogelijk zijn. Het Cft zal samen met het CBS nagaan hoe zo snel mogelijk tot vaststelling van de collectieve sector van Saba kan worden gekomen, en u hierover informeren. Het Cft vraagt daarnaast aandacht voor zijn recente verzoek om de jaarrekeningen van een aantal overheidsdeelnemingen uiterlijk 30 november 2023 bij het Cft aan te leveren.⁶

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Op basis van artikel 22 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) reageert het Cft op de derde UR. Het toetsingskader voor beoordeling van de UR wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES) opgenomen criteria.

² Er is sprake van afronding op hele USD miljoenen, hierdoor kunnen afrondingsverschillen voorkomen.

³ BZK, kenmerk 2023-0000644420, Aanvulling vrije uitkering 2023 (oktober 2023), d.d. 30 oktober 2023.

⁴ Cft, kenmerk 202300069, Reactie tweede uitvoeringsrapportage en advies tweede ontwerpbegrotingswijziging 2023, d.d. 11 augustus 2023.

⁵ In deze tabel is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁶ Cft, kenmerk 202300104, Verzoek jaarrekeningen overheidsdeelnemingen, d.d. 12 oktober 2023.